

Domoljubni radio

Portal domoljubnog radija

Domovinski rat: Spontani prosvjed u Virovitici zbog naredbe o razoružanju

Mario Strinavić · Tuesday, January 21st, 2020

Politička kriza koja je u siječnju 1990. godine zahvatila Jugoslaviju nakon raspada Saveza komunista Jugoslavije, godinu dana kasnije, u siječnju 1991. godine doživjela je novu dimenziju. Naime na sjednici Predsjedništva Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije 9. siječnja, većinom glasova, usvojena je Naredba Predsjedništva SFRJ kojom se tražilo razoružavanje svih nelegalnih naoružanih formacija i osoba na području Jugoslavije. Naoružanje i vojnu opremu sve formacije i osobe koje nisu dio Oružanih snaga SFRJ morale su predati postrojbama i ustanovama JNA ili u najbližu policijsku postaju u roku 10 dana, dakle do 19. siječnja.

Tog dana u Virovitici je došlo do spontanog prosvjeda ispred policijske postaje. Naime iako se tražilo razoružanje svih formacija očito je Naredba bila usmjerena protiv pričuvnog sastava MUP-a Republike Hrvatske. Zato je oko 300 građana tražilo odgovor na pitanje zašto JNA i policija oduzimaju oružje isključivo Hrvatima. Okupljenim građanima obratio se načelnik policije Troha kazavši da policija djeluje u skladu s propisima te predsjednik lokalnog HDZ-a Dečak koji je pozvao na poštivanje Ustava Republike Hrvatske podržavši hrvatsko vrhovništvo na čelu s Franjom Tuđmanom.

Odgovor vrhovništva i Tuđmana na Naredbu o razoružanju bio je izdavanje 55 tisuća novih legitimacija za pričuvni sastav MUP-a što je dodatno razbjesnilo vodstvo JNA. Zbog prijatnji JNA da će smijeniti legalno izabranu hrvatsku vlast ministar obrane Republike Hrvatske Martin Špegelj izdao je 21. siječnja 1991. u večernjim satima zapovijed da se opkoli virovitička vojarna JNA. Pripadnici dragovoljačkog bataljuna Virovitica, sastavljeni od članova HDZ-a, na čelu sa zapovjednikom Đurom Dečakom izvršio je zapovijed te blokirao vojarnu. Blokada je potrajala cijelu noć te je prekinuta u jutarnjim satima nakon zapovjedi hrvatskog vodstva o deblokadi. Nakon blokade, na prostoru nekadašnjeg virovitičkog sajmišta, Đuro Dečak održao je smotru oko 540 pripadnika dragovoljačkog bataljuna naoružanih "kalašnjikovima" tajno uvezenim iz Mađarske i raznim lovačkim oružjem.

Tijekom idućih dana uhićeni su vodnici JNA Franjo Kovač i Vladimir Šabarić te čelnici virovitičkog HDZ-a Đuro Dečak, Vinko Belobrk i Antun Habijanac. Njima je uskoro pred Vojnim sudom JNA u Zagrebu održano suđenje za pokušaj oružane pobune. Također vojni vrh JNA nakon ovog događaja još je više vršio pritisak na Predsjedništvo SFRJ da odobri vojni udar na hrvatsku vlast koji se unatoč snažnim napetostima nije dogodio. Godinu dana nakon blokade virovitičke vojarne, 21. siječnja 1992. godine u Virovitici je održan svečani mimohod hrvatskih snaga s tog područja koje su obranile taj kraj, a zatim i sudjelovale u oslobodilačkim operacijama u zapadnoj Slavoniji. Uz mimohod je održana i svečana prisega 127. virovitičke brigade Hrvatske vojske. Piše Borna Marinić/HKM

Mario Strinavić

This entry was posted on Tuesday, January 21st, 2020 at 9:54 pm and is filed under [Aktualno](#), [Branitelji](#) You can follow any responses to this entry through the [Comments \(RSS\)](#) feed. Responses are currently closed, but you can [trackback](#) from your own site.